

Кекіш Дмитро
студент гр. ФМПС-22,
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль
Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент Валігура В. А.

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ІМПОРТ ТА СПЛАТУ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ

Війна – це явище, яке негативно впливає на економіку держави. Воно руйнує підприємства, логістику і погіршує купівельну здатність покупців. Якраз ці наслідки дуже сильно пов'язані і впливають одне на одного. Через те, що підприємства перестають виробляти продукцію і виникають проблеми з логістикою, виникає дефіцит товарів, внаслідок ростуть ціни і купівельна здатність зменшується і т. д. Зруйновані підприємства і ланцюги поставок призвели до того, що у березні 2022 року надходження впали і становили 19,44% порівняно з попереднім місяцем цього року (рис. 1).

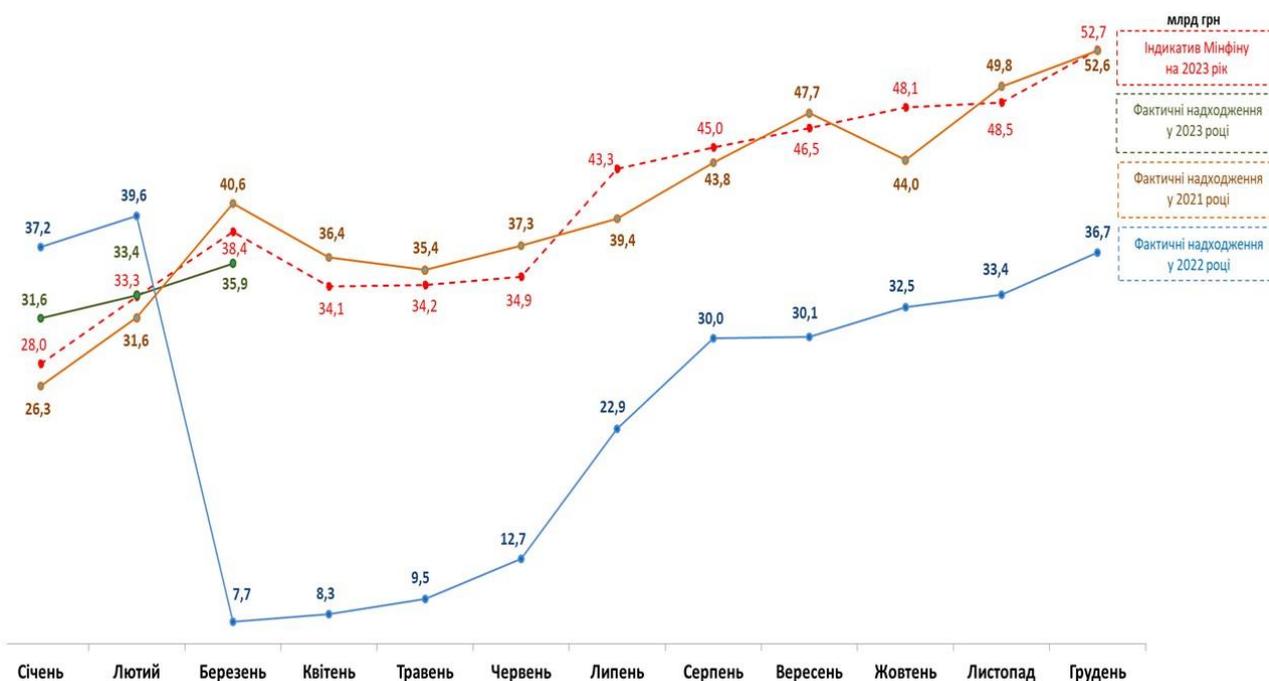

Рис. 1. Динаміка надходження митних платежів в Україні у 2021 – 2023 роках.

Джерело: [1].

Ще одним фактором, що спричинив зменшення надходжень є податкові пільги держави для підтримки підприємств. Але якщо враховувати динаміку 2021 року та той факт, що держава вже адаптувалась до умов пандемії, яка почала послаблюватись, то надходження повинні були складати за експертними оцінками близько 600% від їхнього факту в березні 2022 року. Згідно з графіком

можна зауважити, що з березня надходження митних платежів почали зростати, а у липні взагалі стрімко. Вони зросли на 10,2 млрд. грн. або 180,31%. Основними факторами, які вплинули на збільшення надходжень в липні 2022 року, як офіційно зазначає ДМС України є:

1. Зростання вартості ввезених товарів, за даними ДМС вона зросла у 2 рази порівняно з 2021 роком;
2. Відновлення оподаткування імпорту автомобілів громадянами та товарів, що ввозяться суб'єктами спрощеної системи оподаткування;
3. Вжиття заходів забезпечення повноти та вчасності оподаткування [2].

Також стрімкий ріст спостерігається і в серпні 2022 року, на що ми вважаємо ще вплинули зміни минулого місяця. А вже з вересня динаміка прийняла стабільний вигляд аж до кінця року. І у першому кварталі 2023 року ця динаміка збережена, але результати дещо менші [3]. На нашу думку це пов'язано зі стабільним зменшенням податкових надходжень на початку року порівняно з попереднім. Така ситуація спостерігається з кінця 2021 року та початку 2022 року до війни. Загалом надходження на початку 2023 року не сильно менші від кінця попереднього року, тому Мінфін очікує зріст митних платежів протягом року, але поки в березні факт менший від плану. Це пояснюється новими пільгами запровадженими та відстроченням платежів. Натомість за планом Мінфіну з квітня по червень 2023 року надходження від митних платежів знизяться. Ймовірно це пов'язано з контрастним на фронті, про який говорила влада, що він має розпочатись восени або це може мати зв'язок з новими пільгами і не сезоном продажів сільськогосподарської продукції. Адже врожай мають зібрати з кінця липня. Але потім у липні передбачається різкий зріст платежів як і в 2022 році.

Література

1. Щодо результатів роботи Держмитслужби у напрямку забезпечення надходжень митних платежів до державного бюджету. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/shchodo-rezultativ-roboti-derzhmitsluzhbi-u-napriamku-zabezpechennia-nadkhodzen-mitnikh-platezhiv-do-derzhavnogo-biudzhetu-1125>.
2. Щодо стану надходження митних платежів у липні 2022 року. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/shchodo-stanu-nadkhodzhennia-mitnikh-platezhiv-u-lipni-2022-roku-918>.
3. Результати роботи Держмитслужби у напрямку забезпечення надходжень митних платежів до державного бюджету. URL: <https://customs.gov.ua/news/zagalne-20/post/rezultati-roboti-derzhmitsluzhbi-u-napriamku-zabezpechennia-nadkhodzen-mitnikh-platezhiv-do-derzhavnogo-biudzhetu-1095>.